

hed vilde følge ham ind i nogen som helst Lade eller i det hele staa og kæmpe ved Siden af ham og sende Ansøgninger ind Gang paa Gang til Hans Majestæt Kongen og Kultusministeren om at beholde ham som Præst. Jeg tvivler meget om det. Hele denne Side af Sammenligningen skal jeg i øvrigt lade ligge. Men naar man vil sammenligne Stillingen; den Gang vi fik den første Valgmenighedslov, med Stillingen nu, kan man ikke med nogen som helst Ret gøre det overfor det Standpunkt, som jeg her har forsvaret. Man kan ikke sige: Den Gang ventede man jo ikke, til en ny Rigsdag havde talt. Thi den Gang var der slet ikke Tale om at faa en ny Rigsdag. Vi havde nylig faaet Forfatningen revideret og haft Valg, og der kom ikke andre Dele af vort Folk til som Vælgere, til hvem man kunde appellere. Man kan heller ikke sige: Ja, men det var dog saa indgribende en Sag for vor Folkekirke, at det gjaldt hele den folkekirkelige Lære. Thi det gjorde det ingeniunde. Valgmenighedernes Præster faar jo Kollats og skal have Kollats ligesom andre Præster; de er underkastede samme Tilsyn som alle de øvrige Præster. Det erkendes ogsaa af den højtærede Minister; han har selv foreslaaet, at den samme Lov skal gælde for Valgmenighederne, og det staaer udtrykkeligt i Loven om Valgmenigheder.

Saa henviser man stærkt til Biskopperne. Der er for øvrigt lidt mærkeligt i at se den højtærede Kirkeminister, som tidligere nærmest har udtalt sig som en Mand, der nærede nogen Skræk og Frygt for Bispvælde, nu komme og appellere til 7 Biskoppers Erklæring og sige: Det gaar ikke an, at det ærede Medlem fra Ringkøbing siger, at Biskopperne maaske ikke fuldt har overvejet den Side af Lovforslagets Virkning, som vi her taler om. Jeg mener nu, det gaar godt an, thi det er jo sikkert nok, at den Side af Lovforslaget, som giver Biskopperne en Frihed, kan have været dem meget behagelig, og den kan de meget let have været fristede til at hæfte Blikket alt for stærkt ved; men den Side af Sagen, som gælder Menighederne, synes de ikke saa stærkt at have haft Øjet oppe for. Jeg har nu i mange Aar haft den Overbevisning, at vore Biskopper vilde nok saa meget have Øjet oppe for Menighedernes Tarv i enhver Henseende, hvis Menighederne havde valgt Biskopperne. Det vilde der være god Grund til.

Tanken om at spørge Vaalse Sognemenighed i Tilfælde af, at man indskrænker Lovforslaget til kun at gælde dette

enkelte Tilfælde, er afvist dels af det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Johs. Fog-Petersen), dels af den højtærede Minister. Ministeren gik endogsaa saa vidt, at han sagde, at det efter hans Mening vilde være en Fornærmelse at spørge Vaalse Sognemenighed, thi den havde jo en Gang udtalt sig og staaet fast paa sit Standpunkt i 3 Aar, og han tvivlede rigtignok om, at der kunde være Tale om, at den kunde stille sig anderledes. Det, der er spurgt Sognemenigheden i Vaalse om, er, hvem den ønskede indstillet til Præst. Det har den svaret paa, og jeg ved ikke noget om, at den har ønsket at gøre nogen anden Indstilling eller at komme bort fra den Indstilling, den har gjort. Men det, her er Tale om, er, om denne Sognemenighed skal ind under et andet Tilsyn end det hidtilværende folkekirkelige Tilsyn; det har man ikke spurgt den om, og det synes jeg, der var god Grund til at spørge om. Naar den ærede Minister mener paa Forhaand at vide — i alt Fald nærer han kun en lille Tvivl i saa Henseende —, at Sognemenigheden endda staaer paa at ville ind under dette Tilsyn, forstaaer jeg ikke, hvad den højtærede Minister kan have imod at spørge den. Jeg tror ikke, at Sognemenigheden i Vaalse vil opfatte det som en Fornærmelse, at man spørger den, om den vil have en anden Stilling i folkekirkelig Henseende end de øvrige Menigheder her i Landet.

Den højtærede Minister, der havde saa travlt med at appellere til Partierne, syntes, det var sørgeligt at se mig som Ordfører for Venstre staa Arm i Arm med det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin). Den Sorg, tror jeg, den højtærede Minister kunde spare sig; her paa Rigsdagen ser man jo Medlemmer af forskellige Partier og forskellige Anskuelser staa sammen snart om en, snart om en anden Sag. Jeg har oplevet at se den højtærede Minister staa sammen med det samme ærede Medlem om Ting, som jeg meget nødig vilde have fremmet. Da der var Tale om, hvorvidt den nye Forfatning skulde træde i Kraft, stod den højtærede Minister sammen med Højre saa fast som en Mur. Den Slags Sorger er det saamænd ikke værd at tolke i denne Sal; skulde vi tolke den Slags Sorger for hinanden, maatte vi stadig gaa og være meget mismodige.

Det ærede Medlem for Præstø Amts 5te Valgkreds (Dahl) mente, at hvis vi vedtog dette Lovforslag, var denne Sag